

Vergaderjaar 2014–2015

29 538

Zorg en maatschappelijke ondersteuning

Nr. 179

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 maart 2015

De huishoudelijke hulp toelage maakt het gebruik van persoonlijke dienstverlening voor meer mensen toegankelijk en betaalbaar en levert een belangrijke bijdrage aan het behoud van werkgelegenheid in loondienst. Gemeenten en aanbieders werken gezamenlijk aan de regionale en lokale uitvoering van de huishoudelijke hulp toelage (hierna: de HHT). Het kabinet zet met de HHT gericht in op het behoud van werkgelegenheid in loondienst en daarmee het voorkomen dat mensen uitstromen van loondienst naar alfahulpconstructies. Wekelijks neemt het aantal gemeenten toe waar de HHT verkrijgbaar is en worden concrete afspraken gemaakt over het behoud van werkgelegenheid in loondienst bij aanbieders. Het kabinet vindt het belangrijk dat gemeenten en aanbieders voor het realiseren van deze doelen voldoende ruimte hebben om te anticiperen op de arbeidsmarktvraagstukken die zich regionaal of lokaal voordoen.

In het algemeen overleg arbeidsmarkt zorgsector op 12 februari jl. heb ik aangegeven de voortgang van de HHT nauwlettend te volgen en in overleg met gemeenten en aanbieders eventuele belemmeringen in de uitvoering weg te nemen. In de afgelopen periode hebben verschillende overleggen plaatsgevonden met zowel een aantal wethouders en aanbieders als de VNG en de landelijke organisaties voor aanbieders BTN en ActiZ, over de mogelijkheden en kansen die zij zien voor de inzet van de HHT. Ook heeft overleg plaatsgevonden met de wethouder van de gemeente Oss over zijn specifieke verzoek voor overleg met het Ministerie van VWS over de mogelijkheden om de HHT om te zetten in een reëel zorgvolume. Ik wil u met deze brief, mede namens de Minister van SZW, informeren over de uitkomsten van deze gesprekken.

Gemeenten en aanbieders werken aan de invoering van de HHT op basis van de in het najaar ingediende plannen. Gemeenten en aanbieders doen op drie onderwerpen voorstellen om het gebruik van de HHT te bevorderen:

- 1) Een tijdelijke verlaging van de eigen bijdrage voor mensen, afgestemd op de regionale of lokale situatie.
 - 2) Het wegnemen van administratieve lasten middels een landelijk uitvoeringssysteem voor de HHT.
 - 3) Intensivering van de communicatie over de HHT.
1. *Tijdelijke verlaging van de eigen bijdrage voor mensen:*
 Een aantal gemeenten en aanbieders heeft mij gevraagd naar de mogelijkheden om tijdelijk de eigen bijdrage voor mensen te verlagen, rekeninghoudend met de lokale omstandigheden. Gemeenten en aanbieders staan een model voor waarin de drempel om gebruik te maken van de HHT in het eerste jaar verder wordt verlaagd en mensen na verloop van tijd geleidelijk een passende eigen bijdrage gaan betalen. Deze meer geleidelijke ontwikkeling van de eigen bijdrage, stelt gemeenten en aanbieders beter in staat om regionaal en lokaal de markt voor persoonlijke dienstverlening tot ontwikkeling te brengen en draagt bij aan het behoud van werkgelegenheid in loondienst die anders zou verdwijnen. De bandbreedte voor de gemeentelijke bijdrage uit de HHT-gelden aan de prijs voor een uur hulp aan huis bedraagt in de ingediende plannen van gemeenten € 7,50 tot € 12,50. Dit is conform de destijds gestelde voorwaarden. Het voorstel is het voor gemeenten mogelijk te maken de eigen bijdrage voor cliënten te verlagen tot een minimum van € 5,00 per uur in 2015. De gemeenten kunnen daarvoor maximaal € 17,50 inzetten uit de HHT-gelden in plaats van € 12,50. Als een gemeente ervoor kiest de eigen bijdrage voor cliënten verder te verlagen ten laste van het HHT-budget, leidt dat in die gemeente mogelijk tot minder behoud van werkgelegenheid dan oorspronkelijk is berekend door de gemeenten en aanbieders in de ingediende plannen. Het landelijke effect van dit voorstel kan nu nog niet worden bepaald. Zoals ik u heb geïnformeerd in de brief van 11 februari 2015¹ zijn de te verwachten werkgelegenheidseffecten pas volledig zichtbaar als cliënten in alle gemeenten gebruik kunnen maken van de HHT.
 2. *Landelijk systeem voor de uitvoering van de HHT:*
 Op initiatief van aanbieders wordt een landelijk systeem voor de uitvoering van de HHT ontwikkeld. Met dit systeem kan op een goedkope en simpele manier de HHT digitaal worden afgehandeld. De beschikbaarheid van een digitale standaard maakt het mogelijk onnodige administratieve lasten weg te nemen en draagt bij aan een efficiënte uitvoering van de HHT. Voor aanbieders wordt het bovendien eenvoudiger om voor meerdere gemeenten actief te zijn en de noodzakelijke administratie op eenzelfde wijze te laten verlopen.
 Op dit moment vindt onderzoek plaats naar de wensen en behoeften van gemeenten voor een dergelijke landelijke standaard. Ook worden de voorbereidingen getroffen om dit landelijk systeem aan gemeenten en aanbieders beschikbaar te stellen. De initiatiefnemers hebben het Ministerie van VWS gevraagd een bijdrage te leveren aan de opstartfase. Als uit het onderzoek blijkt dat gemeenten een duidelijke behoefte hebben aan een dergelijk landelijk systeem en de initiatiefnemers samen met de VNG een voorstel doen voor de implementatie, ben ik bereid te bekijken welke bijdrage ik kan leveren aan de start.
 3. *Intensivering van de communicatie:*
 De landelijke organisaties BTN, AcitZ en VNG hebben met mij gesproken over de mogelijkheden om gezamenlijk gemeenten en aanbieders actief te ondersteunen in de communicatie aan cliënten

¹ Kamerstuk 29 538, nr. 178.

over de beschikbaarheid en de mogelijkheden van de HHT. Partijen hebben hierop positief gereageerd en de voorbereidingen voor een brede communicatieaanpak worden inmiddels getroffen. Op korte termijn zal ik alle wethouders Wmo informeren over de bovenstaande drie voorstellen. Ik zal daarbij ook aandacht schenken aan de reeds gestarte initiatieven van de HHT in de gemeenten die voorop lopen en de mogelijkheden die de HHT-gelden bieden als aanvulling op het reguliere Wmo-beleid. Zo beperkt de inzet van de gelden zich niet alleen tot enkel huishoudelijke hulp als in de definitie van het schoonmaken van het huis, maar kunnen de gelden ook worden ingezet voor persoonlijke dienstverlening in combinatie met huishoudelijke hulp, in de meest ruime zin van het woord. Ook kan de HHT als een cliënt dat wenst, worden ingezet als aanvulling op de ondersteuning die wordt verleend op basis van de maatwerkvoorziening. Bijvoorbeeld in die gevallen waarin iemand in aanvulling op de afgesproken ondersteuning tegen betaling gebruik wil maken van extra uren hulp gericht op de specifieke wensen van deze persoon of men tijdelijk gebruik wil maken van aanvullende hulp voor de niet-dagelijkse werkzaamheden in en om het huis. In dit geval combineert de cliënt de ondersteuning uit de maatwerkvoorziening met de beschikbaarheid van de HHT als algemene voorziening.

Samenvattend, de inspanningen van gemeenten en aanbieders zijn erop gericht de veranderingen op de arbeidsmarkt van zorg en ondersteuning op een zorgvuldige wijze vorm te geven. De Minister van SZW en ik zijn dan ook bereid medewerking te verlenen aan de drie genoemde voorstellen van gemeenten en aanbieders. Zij zijn primair verantwoordelijk voor het realiseren van de doelstellingen uit de HHT-plannen en kunnen het beste bepalen wat regionaal of lokaal nodig is om werkgelegenheid in loondienst te behouden en de markt voor persoonlijke dienstverlening verder te ontwikkelen. Over de resultaten van het gevoerde beleid zal ik u informeren in de kwartaalrapportages over de hervormingen in de langdurige zorg. Begin april ontvangt u van mij de eerste rapportage over 2015 welke staat geagendeerd voor het algemeen overleg decentralisatie Wmo en langdurige zorg op 30 april 2015.

Tot slot, de HHT biedt voor gemeenten en aanbieders een belangrijke mogelijkheid om werkgelegenheid in loondienst te behouden. Van wethouders en aanbieders krijg ik vragen over het tijdelijke karakter van de regeling. Ook in het algemeen overleg arbeidsmarkt zorgsector op 12 februari jl. is gesproken over de tijdelijke inzet van de middelen. Ik verstrek daarom graag een toelichting over de beschikbaarheid en inzet van de middelen. In het regeerakkoord zijn structurele middelen opgenomen voor het voorkomen van alfahulpconstructies. Voor 2015 en 2016 zijn deze middelen ingezet voor de HHT. Ook voor de jaren na 2016 zijn op de begroting structurele middelen beschikbaar voor het voorkomen van alfahulpconstructies, zij het op een lager niveau. Als in 2016 uit de evaluatie van de resultaten blijkt dat de HHT effectief is om reguliere banen te behouden en oneigenlijke alfahulpconstructies tegen te gaan, wil ik te zijner tijd met de Kamer praten over de structurele inzet van deze middelen.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M.J. van Rijn